

b) zmuszanie do picia trunków przez pracownika z konsumentami i pracownikami;

c) tolerowanie przekroczeń z pracy pochodzących;

d) przyjmowanie pracowników bez polecenia Związku.

2) Pracodawcę obowiązuje:

a) zgłaszanie wolnych posad dla pracowników w społecznym biurze pośrednictwa pracy przy Związku, o ile istnieje w takowym mieście, lub do najbliższego Oddziału;

b) nieprzyjmowanie kaucji, o ile bufet musi dać kaucję;

c) obywatelskie obchodzenie się z pracownikami;

d) ściśle przestrzeganie regulaminów oraz umowy;

e) współpraca nad intensywnością i aktualnością pracy;

f) zgłaszanie zażaleń do Komisji Rozjemczej.

Uwaga: Wszelkie zatargi winny być rozpatrywane przez Komisję Rozjemczą, złożoną z równej liczby tak pracodawców, jakoteż i pracowników obu korporacji, przedstawionych przez Związek i Stowarzyszenie. Rozstrzygnięcie zażaleń musi być wydane najpóźniej w 7 dniu od złożenia skargi.

Otóż złamano pierwsze lody i jak widzimy, umowa ramowa nie jest taką, jakąby się należało otrzymać według stosunków naszych, lecz w Poznańskim te stosunki są tradycyjne i wobec tego zaszła by pewna konsternacja pomiędzy właścicielem a pracownikiem. Dopóki nie ułożą się stosunki wzajemne i zbliżone do naszych warunków, umowa ta będzie obowiązującą.

Jeżeli zważymy, że Poznań od roku 1921 nie miał żadnej umowy, a tylko pracował na tradycyjnych zwyczajach, to wyżej wspomniana umowa jest nową zdobyczą naszego Związku.

Z życia pracowników gastr. - hotelowych zagranicą

Jak pracują? Jak żyją?

Danja. Dnia 30/XII-1926 roku dotychczasowe trzy oddzielne organizacje kelnerów, na terenie duńskim, prowadzące zażartą walkę między sobą, w przeciągu sześciu lat zrozumiały, że tylko wspólne porozumienie i solidarność może przynieść korzyści, tak materialne, jakoteż i moralne, i przystąpiły do obrad nad zjednoczeniem w jedną organizację. Konferencja ta była przedzjazdową, która przyszykowała materiał uzgodniony do obrad.

Niemcy. Rząd Rzeszy niemieckiej opracował ustawę o ochronie pracy. Ustawa ta ma na celu, nie tylko uregulować czas pracy, lecz także zniesienie pracy nocnej piekarzy, wprowadzenie nadzoru pracy, oraz ubezpieczenia od wypadków przy pracy. W sprawie 8—10 godz. dnia pracy, ustawa przewiduje pewne wyjątki, które mogą być tak różnorodnie interpretowane, że właściciele zakładów gastronomiczno-hotelowych mogą się niepodporządkować ustawie i z tego tytułu prowadzą się konferencje pomiędzy przedsiębiorcami a pracownikami.

Francja. Komitet Związku Pracowników artykułów żywnościowych, do którego należą i pracownicy gastronomiczno-hotelowi, powziął uchwałę zniesienia napiwków, a wprowadzenia systemu procentowego, który z czasem ma przejść na stałą zasadniczą płacę. Wprowadzenia dnia odpoczynkowego w tygodniu, którego domagają się kucharze i kelnerzy, napotyka ze strony przedsiębiorców na upór, gdyż na dnię odpoczynkowe nie chcą przyjmować bezrobotnych.

Na ostatnim zebraniu, uchwalono odrzucić propozycję przyłączenia się do rosyjskiego międzynarodowego Związku Pracowników spożywczych. Komitet Związku energicznie protestuje przeciw brakowi kontroli nad emigracją cudzoziemców. Komitet żąda kontroli z racji kryzysu gospodarczego i bezrobocia, szczególnie w branży gastronomiczno-hotelowej, gdyż właściciele chętnie przyjmują cudzoziem-

ców, którzy będąc na emigracji z racji ciężkiego położenia, godzą się na niskie płace i na pracę nadprogramową nieprzewidywaną w ustawie.

Szwecja. Organizacja szwedzka prowadzi ciężką walkę z pracodawcami w sprawie polepszenia bytu i warunków pracy. Pracownicy gastronomiczno-hotelowi, pomimo prowadzenia szerokiej agitacji i akcji za pomocą prasy, żadnych rezultatów dodatnich nie osiągnęli.

Z powodu ograniczeń alkoholowych Związek zwrócił się do Rządu z memorjałem usunięcia niewygodnych dla kelnerów rozporządzeń. Rozporządzenia rządowe nakazują ograniczenie podawania alkoholu i jeżeli kelner poda większą ilość alkoholu przedsiębiorca ma prawo usunąć pracownika z miejsca. Kelner z tego powodu jest w niewygodnym położeniu i z tych powodów w memorjale wyluszczone ujemne strony tego rozporządzenia.

Hiszpania. W Hiszpanii opracowuje rząd rozporządzenie, które wejdzie w życie w krótkim czasie, że zakłady gastronomiczne będą zamknięte w niedzielę.

Czechosłowacja. Związek gastronomiczno-hotelowy odbył ostatniemi czasy konferencję polegającą na tle utrzymania w zakładach 48 godz. tygodnia pracy. Złożono Rządowi memorjał przedstawiający rozpaczliwe położenie bezrobotnych. Związek żąda zakazu przyjmowania praktykantów aż do odwołania.

Rosja. Centralny Komitet Robotników Ludowego Spożycia, przejawia żywotną działalność w celu otwierania kooperatywnych jadalni i masowej fabrykacji artykułów spożywczych, ażeby masową produkcją zmniejszyć wydatki robotników, a tem samem, by mogli otrzymywać solidne i pożywne potrawy i wyroby masarskie. Warunki pracowników gastronomicznych naogół są możliwe.